

یک روز و نصفی در بوشهر و عسلویه

توسعه پارس جنوبی به ایستگاه آخر رسید

چهارشنبه و پنجشنبه‌ای که گذشت عسلویه بودم؛ هوا گرم و شرجی بود کارگران اما سخت مشغول کار بودند. طبق برنامه، همه فازهای پارس جنوبی به جز فاز ۱۱ حداکثر تا پایان سال آینده به بهره‌برداری می‌رسند. پارس جنوبی روزهای پرکاری را می‌گذرانند. یک روز و نصفی در بوشهر و عسلویه را می‌توان در چند دقیقه خواند.

۱- حضور در یارد شرکت صنعتی دریایی ایران (صدرا) نخستین برنامه پس از ورود ۸ و ۳۰ دقیقه صبح به بوشهر است. عملیات بارگیری سکوها B و D فاز ۱۳ پارس جنوبی به‌عنوان سکوی اصلی و اقماری این فاز انجام شده و این سکوها روی شناور بارج FLB ۱۲۴ قرار می‌گیرند تا به‌زودی در محل خود در آب‌های خلیج فارس نصب شوند. گفته می‌شود همه مراحل طراحی و ساخت این ۲ سازه عظیم دریایی با وزنی حدود ۲۲۰۰ تن برای هر سکو از سوی متخصصان داخلی انجام گرفته و بخش عمده‌ای از کالاها و تجهیزات مورد نیاز ساخت آنها از منابع تولیدکننده داخلی تامین شده است. با نصب این ۲ سکو، ۲۸ میلیون مترمکعب گاز ترش به ظرفیت تولید گاز پارس جنوبی افزوده می‌شود. سکوها D۱۴، ۲۳ و ۲۴A پارس جنوبی دیگر سکوهایی هستند که در این یارد در حال ساخت‌اند. به گفته محمد مشکین‌فام، مدیرعامل شرکت نفت و گاز پارس، تا پایان امسال ۶ سکو از مجموع طرح‌های در حال توسعه پارس با ظرفیت برداشت روزانه ۸۴ میلیون مترمکعب گاز غنی وارد مدار می‌شود.

۲- بخش خشکی فاز ۱۴ پارس جنوبی در منطقه کنگان دومین مقصد بازدیدمان است. در نگاه اول، به نظر رسید چارچوب این فاز هنوز به یک پالایشگاه نمی‌ماند، اما معاون توسعه و مهندسی شرکت ملی نفت ایران که در ماه‌های اخیر به صورت مستمر از این فازها بازدید کرده است درباره آن می‌گوید: «امروز می‌توان امیدوار بود که این پالایشگاه به ثمر بنشیند، در بازدیدهای قبلی چنین امیدی نبود.» منوچهری در جمع پیمانکاران این فاز تاکید می‌کند: انتظار می‌رود پیشرفت ماهانه این طرح به ۴ درصد برسد. بخش خشکی فاز ۱۴ پارس جنوبی، حدود ۷۸ درصد پیشرفت فیزیکی دارد. بخش دریایی این فاز اما وضع مطلوبی دارد. یک سکوی این فاز با ظرفیت ۱۴ میلیون مترمکعب در روز در مدار تولید است و سکوی C آن نیز که اواسط شهریورماه بارگیری شده بود به‌زودی وارد مدار می‌شود و به این ترتیب ظرفیت برداشت از ۲ سکوی این فاز به ۲۸ میلیون مترمکعب در روز، یعنی به اندازه یک فاز متعارف پارس جنوبی می‌رسد.

۳- بندر خدماتی تنبک آخرین طرحی است که در روز نخست از آن بازدید می‌کنیم. طرح احداث این بندر که تنها بندر خدماتی شرکت ملی نفت ایران در سایت پارس ۲ است از فروردین ماه ۱۳۹۳ آغاز شده و به گفته مجریان آن، مطابق برنامه در حال اجراست. احداث ۲ پست اسکله صادرات ال‌پی‌جی، احداث یک پست اسکله مدرن و مکانیزه صادرات گوگرد، احداث ۲ انبار ذخیره‌سازی گوگرد، احداث ۲ موج شکن غربی و احداث واحد ۱۴۹ فازهای پالایشگاهی ۲۲ تا ۲۴ برای انتقال ال‌پی‌جی از اهداف این طرح است. آنگونه که در جریان این بازدید گفته می‌شود بندر خدماتی و صادراتی تنبک در پارس جنوبی با عمق حداکثر ۳۵ متر، عمیق‌ترین بندر ایران و خلیج فارس به‌شمار می‌آید. اسکله یک این بندر خدماتی هم قرار است دی‌ماه به بهره‌برداری برسد.

آفتاب در بندر خدماتی تنبک غروب می‌کند، ارزش دلار همچنان افسار گسیخته بالا می‌رود (چهارم مهرماه)، اینجا اما کارگران با جان و دل مشغول کارند.

۴- بازدید از فاز ۲۲ تا ۲۴ در برنامه روز دوم است. این فاز که دو ردیف پالایشگاهی آن هم اکنون عملیاتی است بر اساس توضیح مجری این فاز، ردیف سومش آماده راه‌اندازی می‌شود؛ قرار است ردیف سوم این پالایشگاه اواخر آبان‌ماه با استفاده از گاز فازهای ۶ تا ۸ پارس جنوبی عملیاتی شود. فرهاد ایزدجو، مجری این طرح هم پیش‌بینی می‌کند آذرماه گاز از سکوی این فازها به پالایشگاه برسد. در جریان این بازدید از کارگران که در گرمای طاقت‌فرسا در حال کار هستند می‌پرسم آیا شرکت‌های پیمانکاری حقوق‌شان را به‌موقع پرداخت می‌کنند؟ جواب منفی می‌دهند.

با فکر تاخیر پرداخت حقوق کارگران، آن هم در عسلویه، به بازدید از ساختمان کنترل مرکزی (CCR) می‌رویم؛ جایی که از نگاه جوانانی که در این اتاق مشغول کار هستند به دلیل کنترل همه تجهیزات پالایشگاه اهمیت ویژه‌ای دارد. کار در این اتاق به‌صورت ۲ شیفت ۱۲ ساعته انجام می‌شود. فرصت که پیش می‌آید گلایه کارگران را به مجری طرح منتقل می‌کنم. او می‌گوید: «از همه توان و ابزاری که در اختیار دارم برای پیگیری مطالبات کارگران استفاده خواهم کرد.»

۵- تمیز و مرتب است، ظاهرش به یک پالایشگاه کامل می‌ماند؛ فاز ۱۳ پارس جنوبی را می‌گوییم. سومین ردیف شیرین‌سازی آن هم وارد مدار شده و ردیف آخر آن نیز تا آخر آبان‌ماه وارد مدار تولید می‌شود. ۲ ردیف نخست این فاز، روزانه حدود ۱۶ میلیون مترمکعب گاز ترش را فرآوری می‌کنند و این رقم به‌زودی به ۲۵ میلیون مترمکعب می‌رسد. وقتی به پیام معتمد، مجری این طرح می‌گوییم بالاخره فاز ۳۵ ماهه ۱۳، در مدت ۱۰۰ ماه در حال تکمیل

شدن است، پاسخ می‌دهد: «۱۰۰ ماهه شدن آن تقصیر من نبود». کاملاً درست می‌گوید. مقصران اما به‌درستی می‌دانند.

۶- بازدید یک روز و نیم از فازهای پارس جنوبی عصر پنجشنبه (پنجم مهرماه) به پایان می‌رسد. معاون توسعه و مهندسی شرکت ملی نفت ایران و مدیرعامل شرکت نفت و گاز پارس و مجریان طرح‌های پارس جنوبی همانند دیگر مسافران پرواز عسلویه به تهران روی صندلی اکونومی می‌نشینند. تمام.

رویا خالقی